

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI
październik-grudzień 2017

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 75

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 75, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 20 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	7
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	8
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	8
	4) Wielkość wypracowanego zysku	9
	5) Jakość portfela należności	9
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	10
	7) Wielkość zatrudnienia	10
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	11
	9) Inwestycje kapitałowe	11
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	12
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	12
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	12
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	13
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	13
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	13
	16) Poziom inflacji	14
	17) Realna podaż pieniądza	14
III.	SUMMARY.....	15

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W III kwartale 2017 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) spadła, osiągając poziom +8,3 punktu. Wynik ten jest o 9,2 pkt niższy od wskazania z poprzedniego kwartału oraz wyższy (o 2,5 pkt) od oczekiwań wyrażonych przez banki w poprzednim badaniu. Na spadek wartości wskaźnika wpłynęło przede wszystkim obniżenie się wartości sald odpowiedzi na pytania o wynik z działalności bankowej oraz wypracowany zysk, a w mniejszym stopniu również zatrudnienia. Spodziewane jest nieznaczne polepszenie się sytuacji w IV kwartale 2017 r., a wartość salda prognostycznego wynosi +18,8 pkt.

2. W III kwartale 2017 r. wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) spadła do +20 pkt (przed kwartałem wynosiła +36,8 pkt). Obecny wynik okazał się jednak wyższy od spodziewanego przed trzema miesiącami (o 2,4 pkt). Przewidywany jest wzrost wyniku z działalności bankowej w kolejnym kwartale; wartość salda prognostycznego wynosi +38,9 pkt.

3. W III kwartale 2017 r., w odróżnieniu do poprzedniego, wartość salda odpowiedzi na pytanie o warunki prowadzenia działalności bankowej była ujemna i wyniosła -10 pkt. Obserwujemy pogarszanie się warunków do prowadzenia działalności bankowej – bieżąca ocena jest gorsza zarówno od poprzedniej (o 15,3 pkt), jak i od przewidywań sektora z poprzedniego kwartału (o -4,1 pkt.). Spodziewane jest dalsze pogorszenie się warunków prowadzenia działalności bankowej w następnym okresie (wartość salda prognostycznego równa -22,2 pkt.).

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość wypracowanego zysku wyniosła +20 pkt i była niższa niż kwartał temu o 1,1 pkt. Okazała się jednak o 14,1 pkt wyższa od przewidywanej w poprzednim kwartale. Z opinii ankietowanych wynika, że w kolejnym kwartale zyski będą nieco niższe (wartość salda prognostycznego wynosi +17,6 pkt).

5. Jakość portfela należności banków nie uległa istotnej zmianie (wartość salda zwiększyła się o 0,8 pkt do wysokości -15,0 pkt.). Obecna wartość salda jest nieznacznie niższa od prognozowanej w poprzednim kwartale (o -3,2 pkt.). Banki spodziewają się niewielkiej poprawy jakości portfela należności w najbliższym okresie (wartość salda przewidywań wynosi -11,8 pkt).

6. Zmniejszyło się ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi. Wartość salda wyniosła +10 pkt (w poprzednim kwartale +21,1 pkt). Ponad połowa banków (70%) nie stwierdziła zmiany popytu na usługi bankowe. Obecna wartość salda jest niższa od przewidywań sprzed kwartału (o 13,5 pkt.). Spodziewany jest natomiast wzrost zainteresowania usługami bankowymi w IV kwartale 2017 r. (wartość salda prognostycznego wynosi +22,2 pkt).

7. W III kwartale 2017 r. banki po raz kolejny zadeklarowały chęć redukcji zatrudnienia. Bieżąca wartość salda (-15 pkt) jest o 15 pkt niższa od wartości z poprzedniego kwartału. Jest też niższa (o 9,1 pkt) od prognoz z poprzedniego kwartału. Banki nie planują dalszych cięć w zatrudnieniu; wartość salda przewidywań wynosi 0,0 pkt.

8. W III kwartale 2017 r. przeciętne odczucia dolegliwości barier w sektorze bankowym nie uległy znaczącej zmianie. Banki wskazują przede wszystkim wysokie obciążenia podatkowe (85%, wzrost w porównaniu z poprzednim badaniem) i restrykcyjne przepisy prawne (również 85%, wzrost w porównaniu z poprzednim badaniem), a także nieprzejrzystość prawa (50% wskazań) jako główne bariery działalności bankowej. W kolejnym kwartale rozwój banków będzie najprawdopodobniej hamowany przez te same czynniki. Ankietowani przewidują również trudności z pozyskaniem klientów, uwarunkowane ich trudną sytuacją finansową.

9. W minionym kwartale wartość salda odpowiedzi na pytanie o inwestycje kapitałowe obniżyła się względem wcześniejszego poziomu o 11,1 pkt do wysokości +10 pkt. Obecna wartość salda jest niższa od przewidywanej w poprzednim kwartale (o 2,5 pkt). Prognozowany jest wzrost inwestycji kapitałowych w kolejnym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi +17,6 pkt).

10. Udział banków, które spodziewają się, że wielkość *spreadu* będzie się zmniejszać w IV kwartale 2017 r., nie zmienił się w stosunku do poprzedniego badania (11,8%), a udział tych, które spodziewają się krótkookresowego jego wzrostu, spadł z 35,3% do 17,6%. Banki nie spodziewają się zmiany *spreadu* w długim okresie; obecnie 80% badanych przewiduje stabilizację *spreadu* w perspektywie 12 miesięcy, 6,7% jego wzrost, a 13,3% spadek.

11. Zdaniem ankietowanych z sektora bankowego, w krótkiej perspektywie wartość polskiej waluty wzrośnie (47,4% badanych). 31,6% badanych wskazuje na stabilizację złotego. Przewidywane jest natomiast umocnienie się polskiej waluty w długim okresie (63,2% ankietowanych). 26,3% banków spodziewa się stabilizacji kursu, a tylko 10,5% prognozuje deprecjację złotego w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

12. Nikt spośród ankietowanych nie spodziewa się zmiany stóp procentowych NBP w IV kwartale 2017 r. Większość spodziewa się jednak wzrostu stóp w przyszłym roku (52,6% badanych). Pozostałe 47,4% ankietowanych ocenia, że w perspektywie 12 miesięcy obecny poziom stóp utrzyma się.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość uczestników badania koniunktury w bankowości niezmiennie przewiduje utrzymanie się obserwowanej sytuacji gospodarczej w kraju. Podobne opinie dotyczą również IV kwartału 2017 r. Odsetek respondentów spodziewających się braku jakichkolwiek zmian sytuacji gospodarczej w krótkiej perspektywie wynosi 77,8%. Pozostałe banki przewidują bądź pogorszenie się (5,6%), bądź poprawę sytuacji gospodarczej (16,7%). Również w długim okresie obecna sytuacja ogólnogospodarcza nie powinna ulec zmianie (82,4% wskazuje na brak zmian, a 17,6% na poprawę).

14. Odsetek banków pozytywnie oceniających sytuację sektora finansowego w Polsce przewyższa odsetek tych, którzy oceniają ją negatywnie. Odsetek badanych, którzy przewidują brak jakichkolwiek zmian sytuacji sektora w krótkiej perspektywie, wynosi 75% (w poprzednim kwartale 73,7%). Pozostali wskazują na pozytywne krótkookresowe perspektywy dla branży finansowej (15%, podczas gdy w poprzednim kwartale 21,1%) lub pogorszenie się sytuacji sektora w najbliższym kwartale (10% banków). Przewidywania długookresowe są podobne: 61,1% wskazuje na brak zmiany, 22,2% na poprawę, a 16,7% na pogorszenie się sytuacji sektora finansowego na tle innych gałęzi.

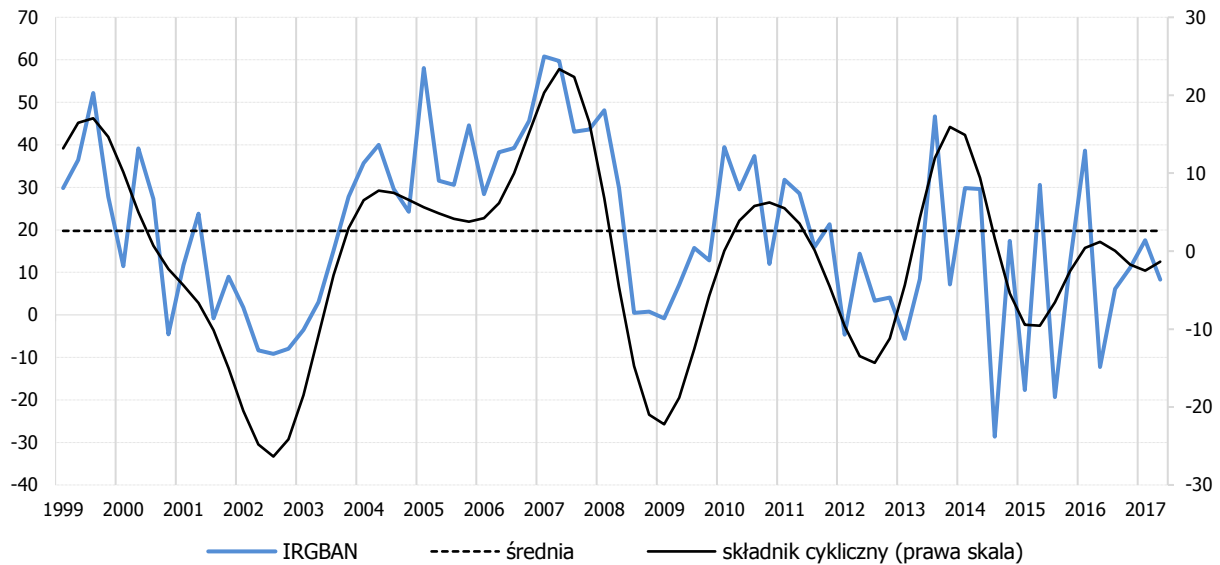
15. Wszyscy badani są zdania, że obecny wynik na operacjach *reverse-repo* utrzyma się również w IV kwartale 2017 r. Także w długim okresie zysk z tych transakcji nie powinien ulec zmianie (ocenia tak 94,4% banków).

16. Inflacja sięgnęła w październiku 2017 r. poziomu 0,5% w ujęciu rocznym, co oznacza nieznaczny wzrost cen. Respondenci z sektora bankowego spodziewają się wzrostu inflacji w najbliższych miesiącach. 55,6% badanych przewiduje wzrost tempa inflacji w IV kwartale 2017 r. Zdaniem pozostałych, poziom cen nie zmieni się lub obniży (odpowiednio: 33,3% i 11,1%). Oczekiwania dotyczące inflacji w długim okresie kształtowane są pod wpływem czynników popytowych i zorientowane na możliwy wzrost inflacji. 77,8% ankietowanych spodziewa się jej przyspieszenia, a 11,1% osłabienia. Tyle samo, 11,1%, przewiduje utrzymanie się stałego tempa inflacji w długim okresie.

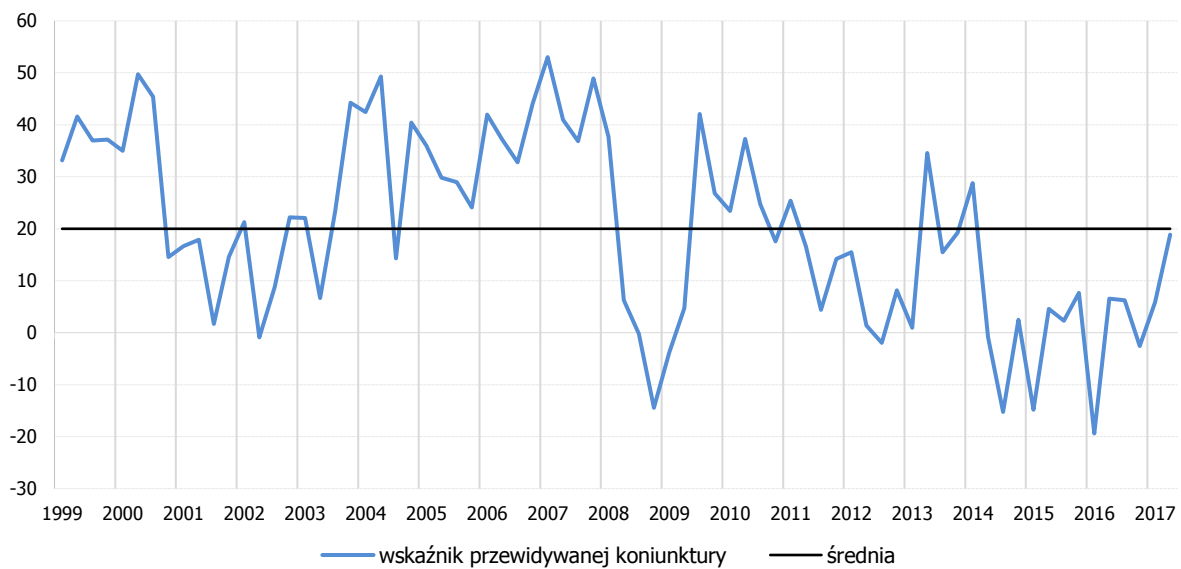
17. Przewidywania dotyczące krótkookresowego kształtowania się realnej podaży pieniądza wskazują na jej wzrost (63,2%) lub stabilizację (26,3%). Długookresowe oczekiwania respondentów co do kierunku ewentualnej zmiany podaży pieniądza są dokładnie takie same jak krótkookresowe.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

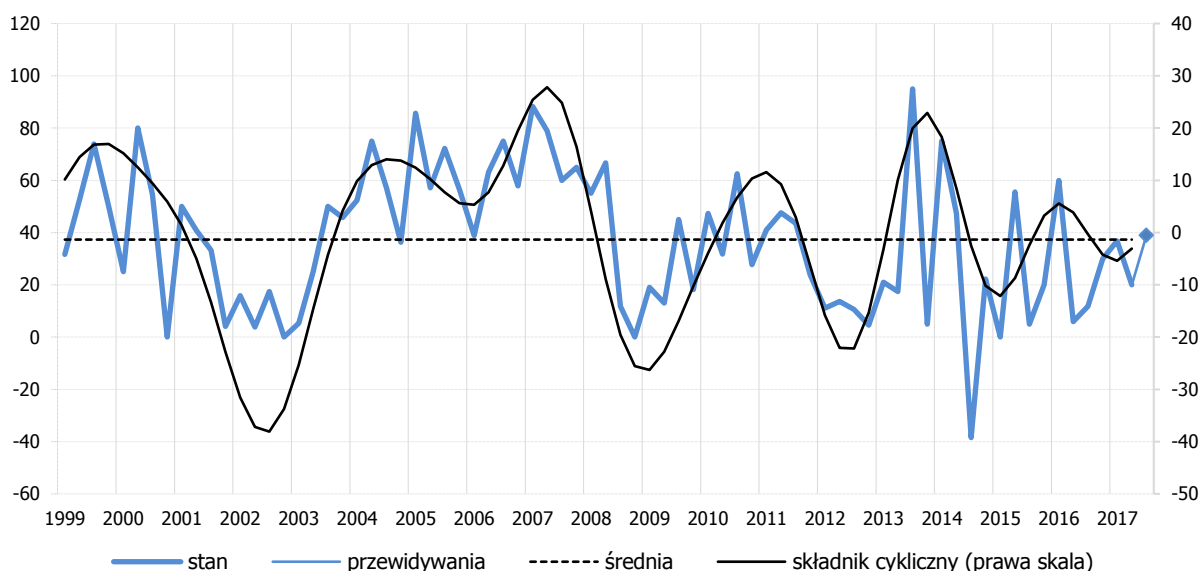
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	38,7	-12,3	6,1	11,1	17,5	8,3
wskaźnik prognozowanej koniunktury	-18,4	6,5	6,3	-2,6	5,9	18,8

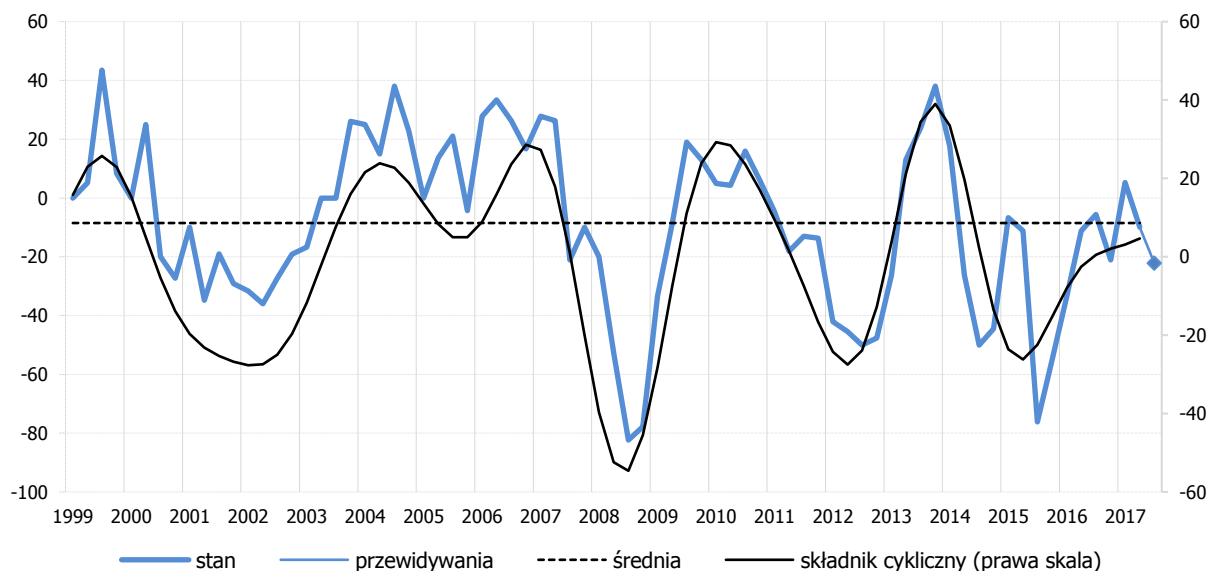

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. wzrost	47,1	47,1	60,0	63,2	50,0	50,0
2. brak zmiany	11,8	17,6	10,0	10,5	20,0	38,9
3. spadek	41,2	35,3	30,0	26,3	30,0	11,1
saldo (1.-3.)	5,9	11,8	30,0	36,8	20,0	38,9

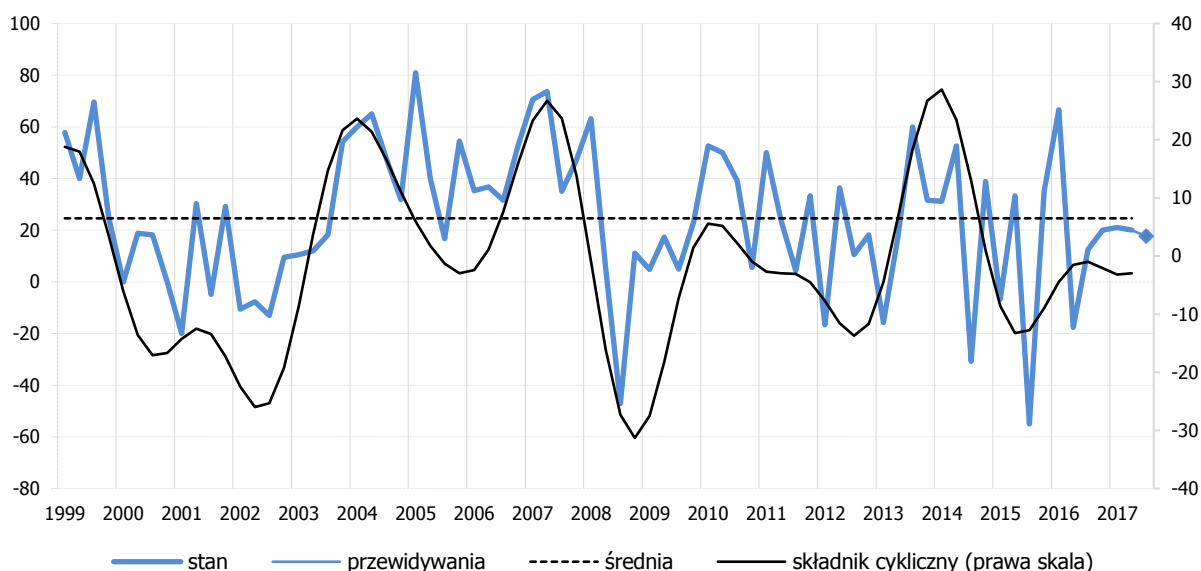
3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. poprawa	5,6	5,6	5,3	15,8	5,0	0,0
2. brak zmiany	77,8	83,3	68,4	73,7	80,0	77,8
3. pogorszenie	16,7	11,1	26,3	10,5	15,0	22,2
saldo (1.-3.)	-11,1	-5,5	-21,1	5,3	-10,0	-22,2

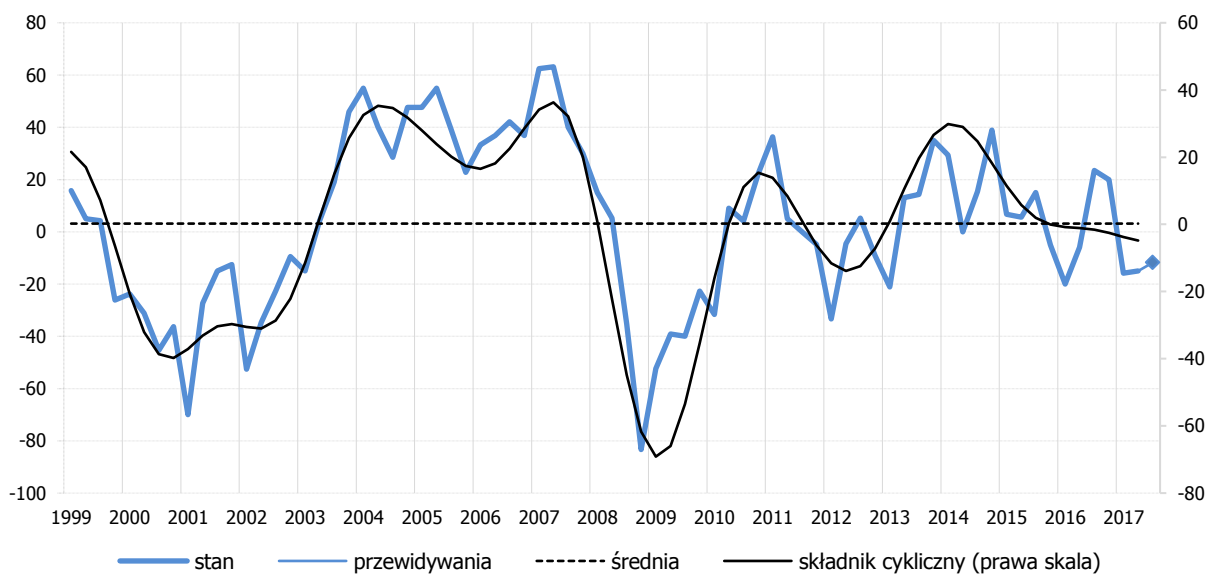

4. Wielkość wypracowanego zysku

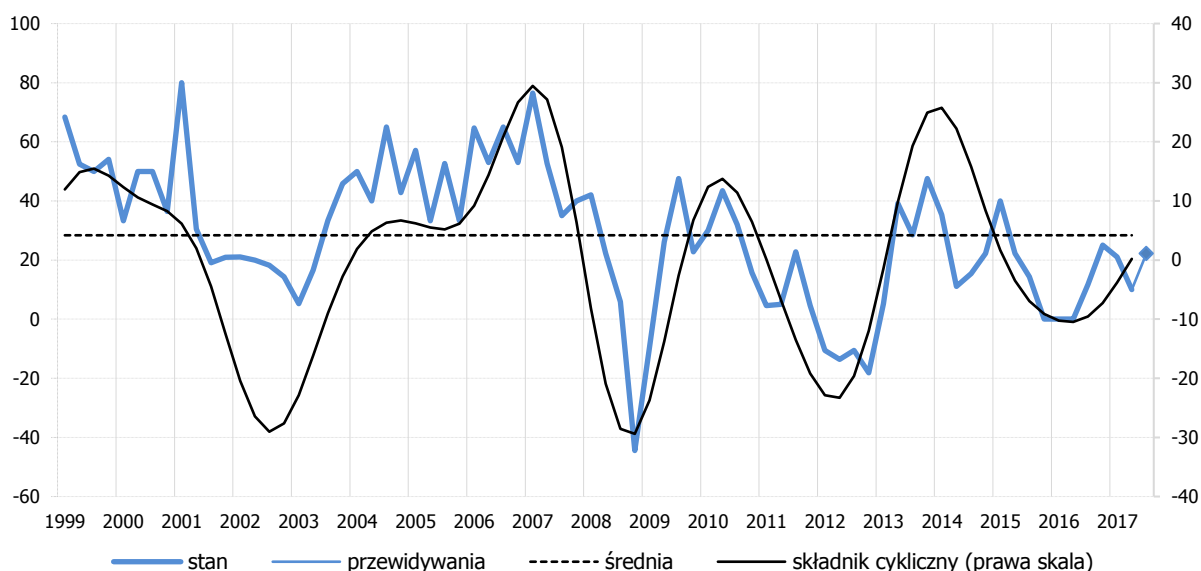
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. wzrost	41,2	50,0	55,0	52,6	55,0	41,2
2. brak zmiany	0,0	12,5	10,0	15,8	10,0	35,3
3. spadek	58,8	37,5	35,0	31,6	35,0	23,5
saldo (1.-3.)	-17,6	12,5	20,0	21,1	20,0	17,6

5. Jakość portfela należności

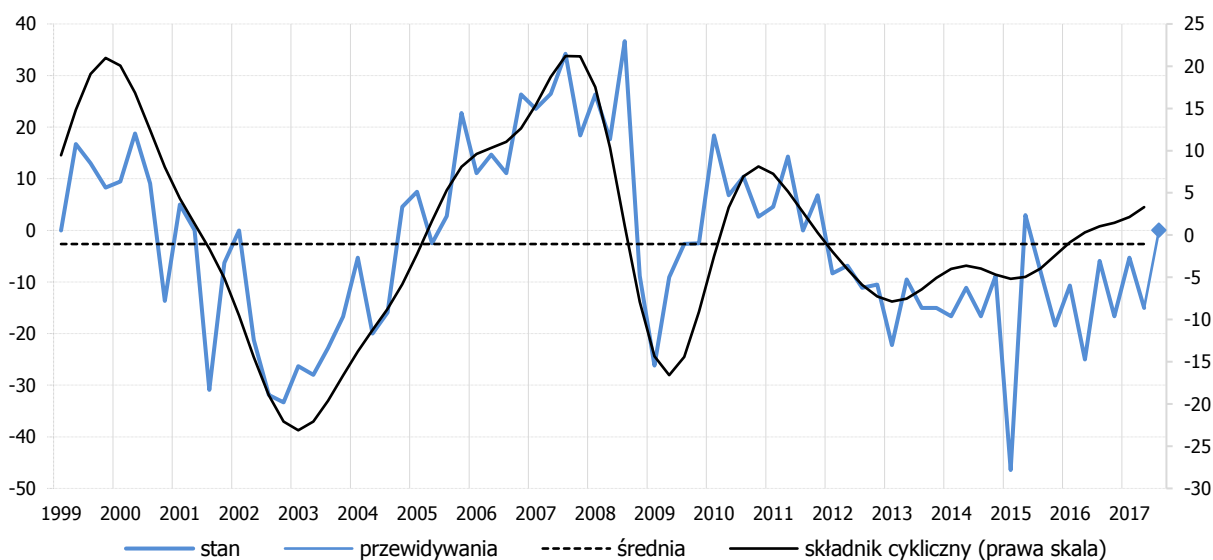
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. poprawa	17,6	41,2	35,0	21,1	15,0	11,8
2. brak zmiany	58,8	41,2	50,0	42,1	55,0	64,7
3. pogorszenie	23,5	17,6	15,0	36,8	30,0	23,5
saldo (1.-3.)	-5,9	23,6	20,0	-15,8	-15,0	-11,8

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi

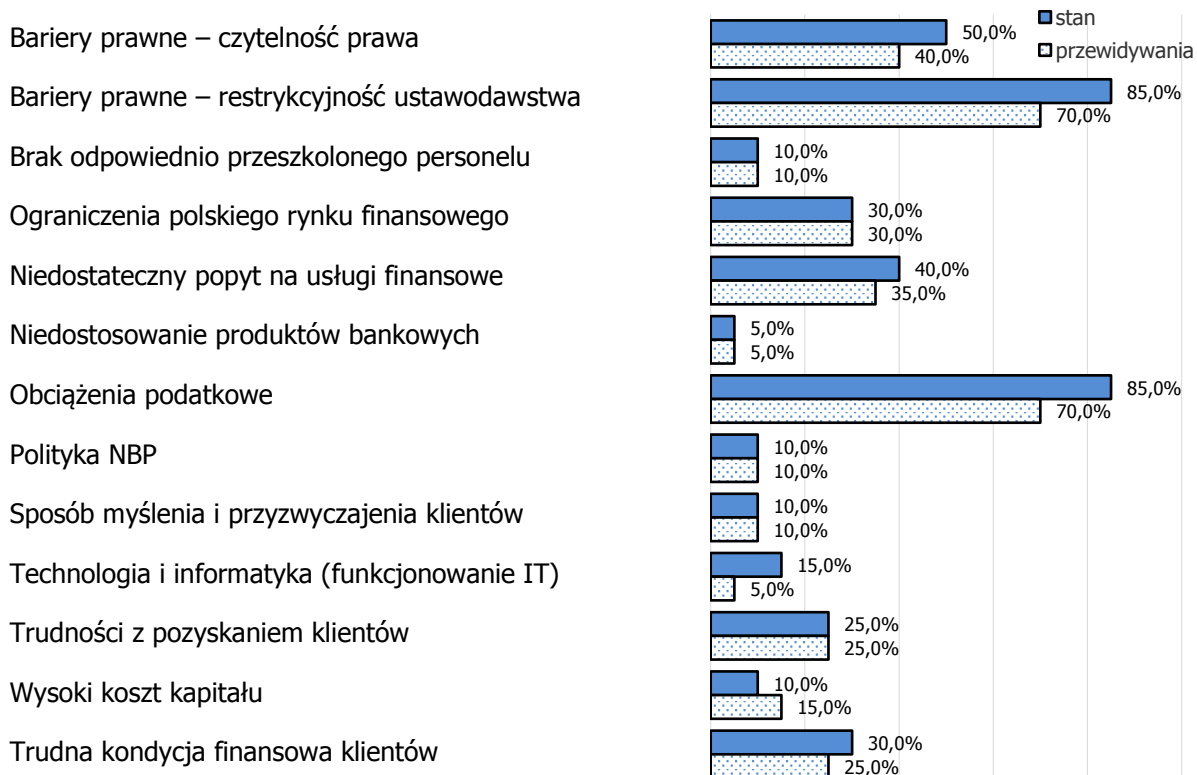
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. wzrost	17,6	17,6	30,0	21,1	20,0	22,2
2. brak zmiany	64,7	76,5	65,0	78,9	70,0	77,8
3. spadek	17,6	5,9	5,0	0,0	10,0	0,0
saldo (1.-3.)	0,0	11,7	25,0	21,1	10,0	22,2

7. Wielkość zatrudnienia

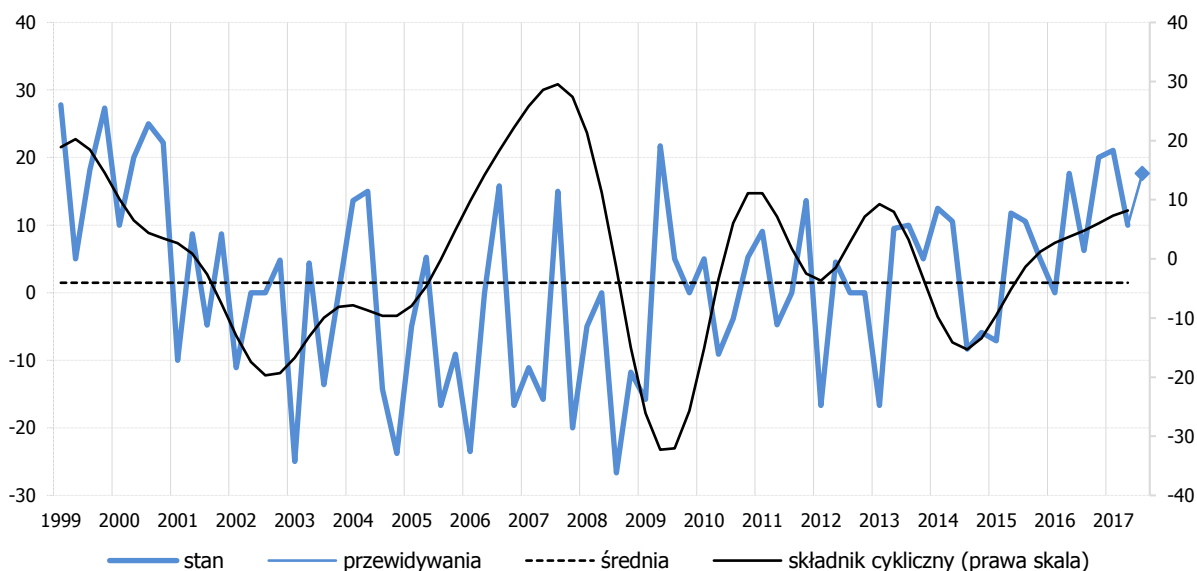

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. wzrost >2,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5 %	6,3	23,5	16,7	21,1	10,0	17,6
3. brak zmiany	37,5	41,2	38,9	52,6	55,0	64,7
4. spadek <2,5 %	56,3	35,3	38,9	21,1	30,0	17,6
5. spadek >2,5 %	0,0	0,0	5,6	5,3	5,0	0,0
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	-25,0	-5,9	-16,7	-5,3	-15,0	0,0

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

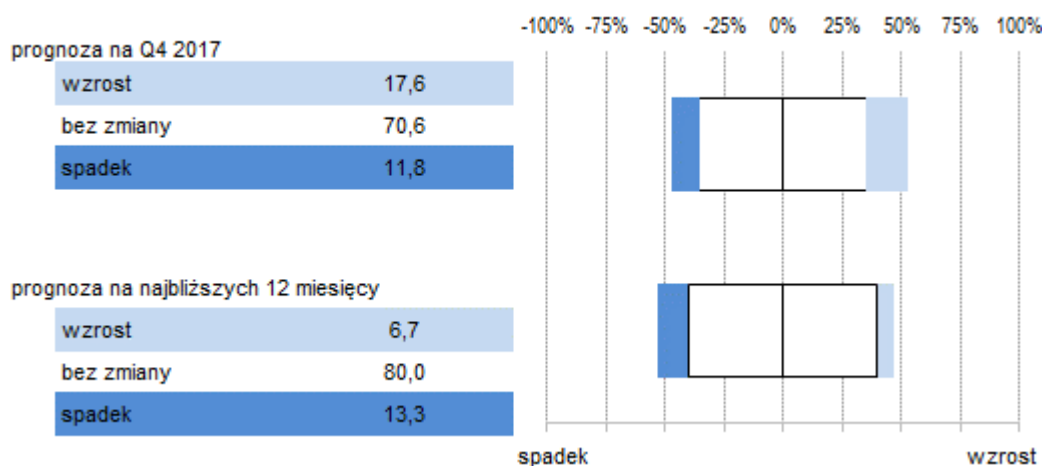

9. Inwestycje kapitałowe

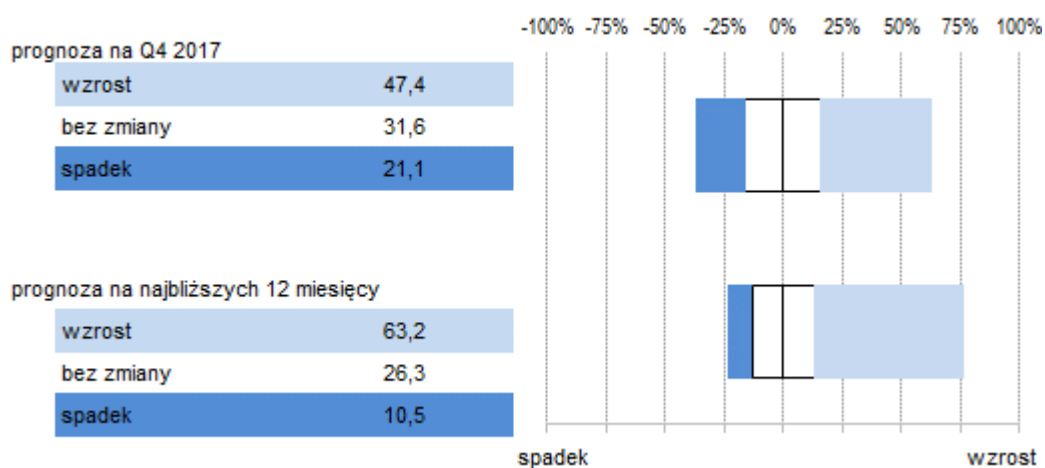

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	przewidywania
1. wzrost	17,6	18,8	25,0	26,3	20,0	17,6
2. brak zmiany	82,4	68,8	70,0	68,4	70,0	82,4
3. spadek	0,0	12,5	5,0	5,3	10,0	0,0
saldo (1.-3.)	17,6	6,3	20,0	21,1	10,0	17,6

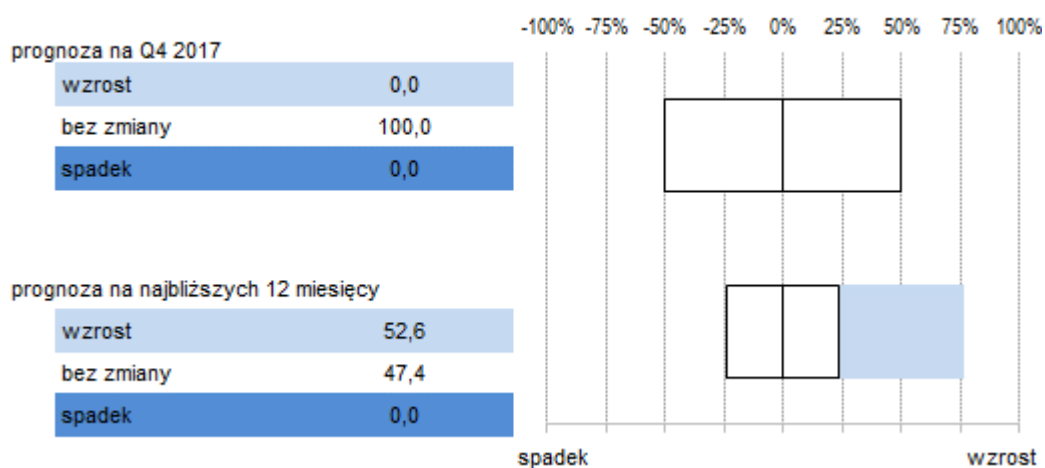
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

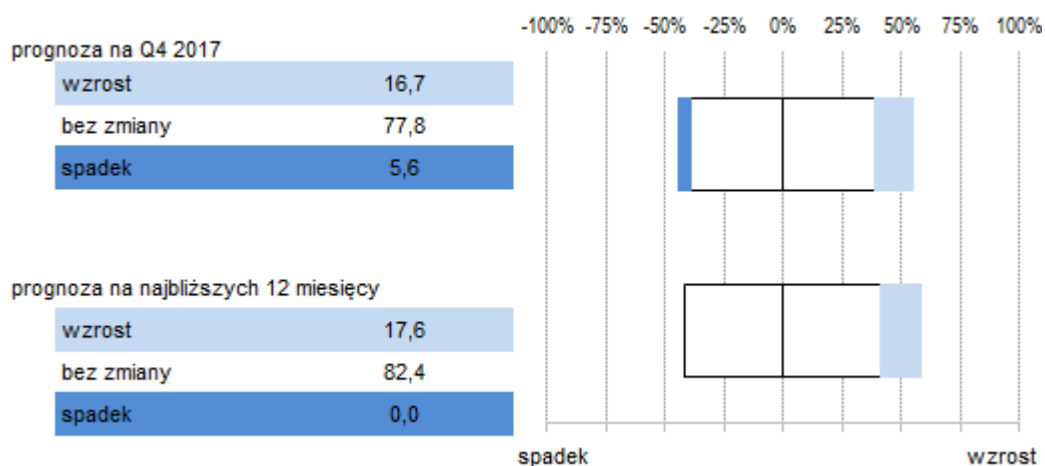
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

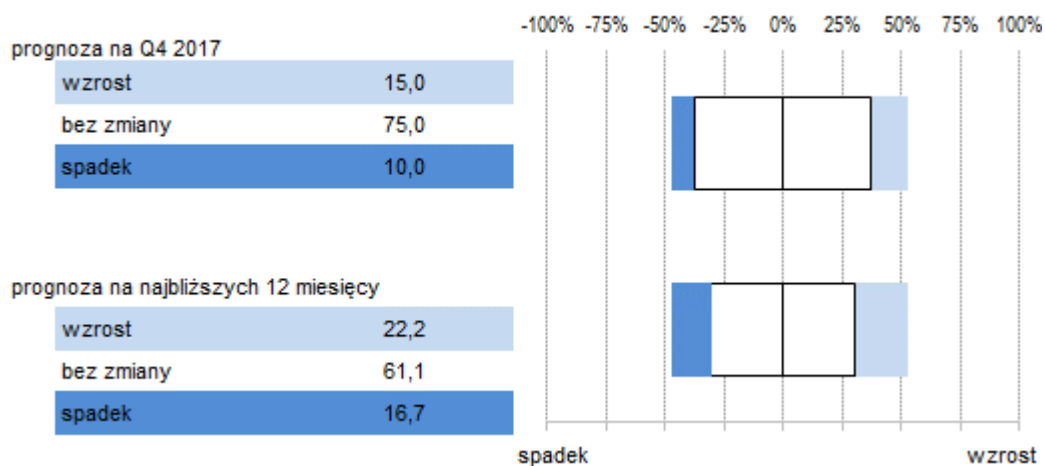
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

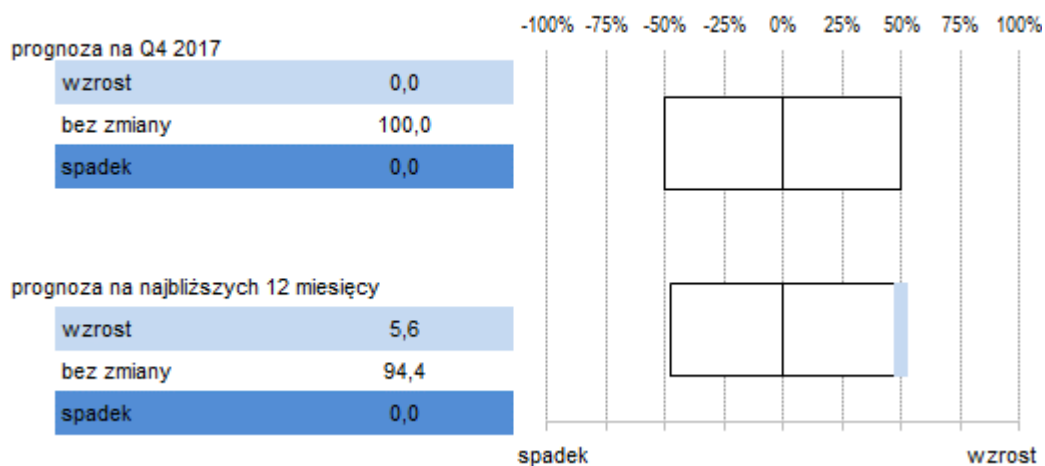
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

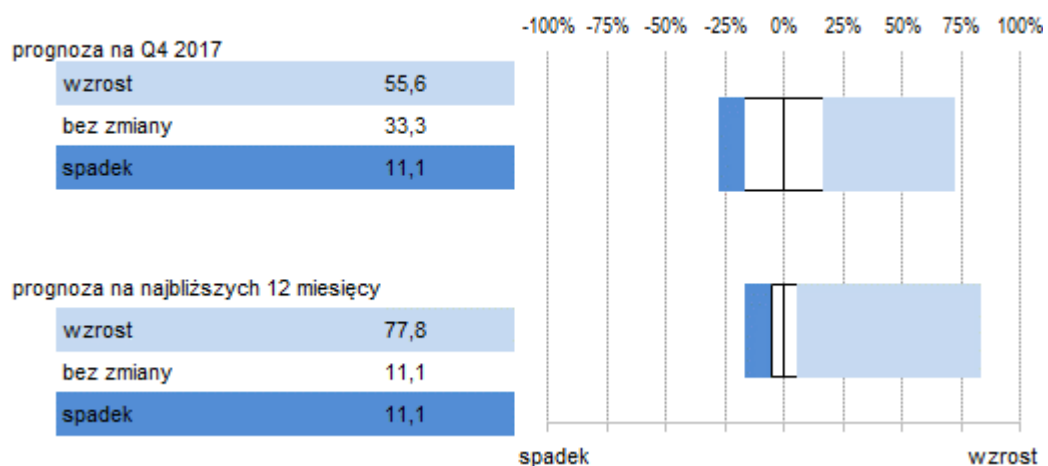
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

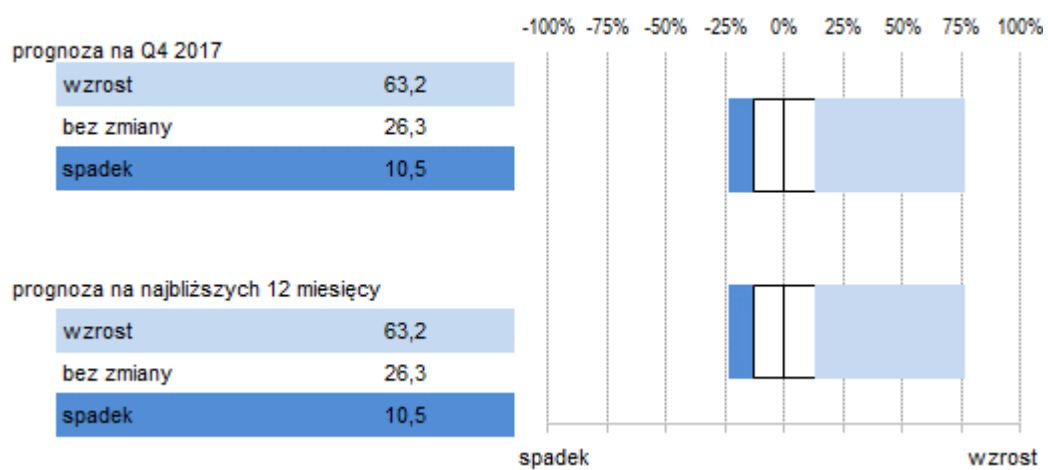
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 3rd quarter of 2017 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) decreased from +17,5 pts to +8,3 pts. The decline was mainly caused by a drop in the balances of the result on banking activity and of profits. The third component of the indicator, the balance of employment, contributed to the decrease to a lesser extent. According to the banks, they constantly need to handle problems that put a constraint on banking activity, namely: high tax burden, and severe and untransparent laws, among others. When combined, these factors may seriously diminish banks' profits. However, the most controversial legislative initiatives concerning banking and financial services have been abandoned, and banks tend to be optimistic about their future business prospects.